

Ölkəyə rəhbərliyinin ilk illərindən sürətli iqtisadi inkişafın təmin edilməsini, Azərbaycanın dünyaya inteqrasiya olunmasını, beynəlxalq aləmdə nüfuzlu söz sahibinə çevrilməsini əsas məqsəd kimi qarşıya qoyan ümummilli lider Heydər Əliyev hər zaman inkişaf və tərəqqinin elm və təhsildən asılı olduğunu qeyd etmişdir. Təhsil sisteminin problemlərini öyrənmədən prioritet sahələrin müəyyən edilməsini mümkünsüz hesab edən Ulu Öndərin təhsil strategiyasının nə qədər fundamental konsepsiya olduğunu onun rəhbərliyi altında hazırlanan islahatlar proqramına diqqət yetirdikdə daha aydın görmək olur. O, bu sahəyə milli təhlükəsizliyin, Azərbaycan dövlətçiliyinin təməl prinsiplərindən biri kimi yanaşır, Azərbaycan xalqının müasir dünyaya inteqrasiyasının, beynəlxalq aləmdə nüfuzunun yüksəlməsinin, demokratik dəyərlərə yiyələnməsinin kökündə təhsilin dayandığını bəyan edirdi.

Tərəqqiyə gedən yolda uğurlar qazanmaq üçün dünyanın sivil dövlətləri ilə diplomatik əlaqələrin yaradılmasını, sosial-iqtisadi, mədəni, digər sahələrdə beynəlxalq norma və tələblərə uyğun əməkdaşlığın qurulmasını zəruri hesab edən Ümummilli Lider təhsilin beynəlxalq münasibətlərdə rolunun yüksəlməsinə xüsusilə diqqət yetirirdi. Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə bu sahədə həyata keçirilən köklü islahatlar nəticəsində M.F.Axundov adına Rus Dili və Ədəbiyyatı İnstitutunun bazasında meydana gələn Bakı Slavyan Universiteti (BSU) müstəqil dövlətimizin slavyan dünyasına açılan qapısı oldu. Universitetin açılışı zamanı ulu öndər Heydər Əliyevin dilə gətirdiyi “Biz bu universitetə böyük ümidlər bəsləyirik” ifadəsi çox keçmədən reallığa çevrildi. BSU bu gün Azərbaycan tarixinin, etnoqrafiyasının, dilinin və ədəbiyyatının, milli-mənəvi dəyərlərinin təbliği istiqamətində səmərəli fəaliyyət göstərməklə yanaşı, həm də özünəməxsus diplomatik missiya yerinə yetirir, Azərbaycan Respublikasının slavyan ölkələri ilə əlaqələrinin genişlənməsində və dərinləşməsində mühüm rol oynayır. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən əksər səfirlik və diplomatik korpuslarla universitetin sıx əlaqələri vardır; onlarla birgə müxtəlif tədbirlərə imza atır, tələbələrin həmin səfirliklərdə təcrübə keçməsinə şərait yaradılır.

BSU-nun beynəlxalq nüfuzu 2016-cı ildə qeyd edilən 70 illik yubiley günlərində çox aydın nəzərə çarpdı. Yubiley tədbirlərində universitetlə əməkdaşlıq edən əksər xarici ali təhsil müəssisələrinin əməkdaşları, siyasət adamları, o cümlədən, Bolqarıstan Respublikasının vitse-prezidenti, tanınmış siyasi xadim Marqarita Popova iştirak etdi. Ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin sərəncamı ilə universitetin 50 əməkdaşı müxtəlif təltiflərə – “Əməkdar elm xadimi”, “Əməkdar müəllim”, “Əməkdar jurnalist” fəxri adlarına, “Tərəqqi” medalına, “Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin Fəxri Fərmanı”na, “Qabaqcıl təhsil işçisi” döş nişanına layiq görüldü. Bu, BSU-ya dövlət başçısının verdiyi dəyərini parlaq nümunəsidir.

Azərbaycanın müxtəlif ölkələrlə, eləcə də slavyan ölkələri ilə diplomatik əlaqələrinin yaranmasının 25 illiyi kimi mühüm beynəlxalq tədbirlərin məhz BSU-da qeyd edilməsi bu təhsil müəssisəsinin strateji baxımdan ölkəmiz üçün nə qədər önəmli olduğunu bir daha təsdiqləyir. Ukrayna və Bolqarıstan respublikalarının Azərbaycandakı səfirliklərinin universitetdə təşkil olunan və həmin ölkələrə aid BSU tədris-mədəniyyət mərkəzlərinin yaxından iştirakı ilə keçirilən tədbirlərində slavyan ölkələrini təmsil edən səfirrlərlə yanaşı, 30-dan artıq digər ölkələrin səfirlərinin, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin iştirakı BSU-nun regionun ən böyük və nüfuzlu rusistika və slavistika mərkəzi olduğunun göstəricisi sayılmalıdır. Dünyanın tanınmış siyasətçiləri – Bolqarıstan Respublikasının vitse-prezidenti İliyana Yotovanın, rusiyalı siyasətçilər Aleksandr Duqin və Gennadi Burbulisin, amerikalı jurnalist Peter Tasenin və eləcə də müxtəlif ölkələri təmsil edən səfirrlərin burada mütəmadi mühazirə və ustad dərsləri verməsi universitetimizin dünyanın tanınmış ali məktəbləri sırasına qatılmasına əyani sübutdur.

BSU əməkdaşları Rusiyanın 28 universiteti ilə bağlanmış ikitərəfli müqavilələrə əsasən Moskva, Sankt-Peterburq, Ufa, Kazan, Stavropol, Tula, Volqoqrad və s. şəhərlərdə keçirilən beynəlxalq tədbirlərin iştirakçısı olub, Rusiya-Azərbaycan Universitetləri Assosiasiyasının tədbirlərində və Rusiya-Azərbaycan regionlararası forumlarında təmsil olunublar. 2017-ci ilin aprelinə təsadüf edən və Kişinyovda keçirilən Slavyan universitetlərinin II Forumunda BSU YUNESKO-nun xüsusi diplomuna layiq görülüb. Ümumiyyətlə, son üç ildə BSU 30-dan artıq xarici ölkə universiteti ilə müqavilə imzalayıb.

2017-ci ildə Beynəlxalq Rus Dili və Ədəbiyyatı Müəllimləri Assosiasiyası

kulturalizm, tolerantlıq və birgəyaşayışın problemləri və perspektivləri”, 1 aprel 2017-ci ildə “Müasir tərcüməşünaslığın və mədəniyyətşünaslığın aktual problemləri”, 28 aprel 2018-ci ildə “Heydər Əliyev və Azərbaycan gəncliyi” mövzularında tələbə, magistr və şagirdlərin respublika elmi konfransları keçirilib.

BSU nəzdində fəaliyyət göstərən tədris-mədəniyyət mərkəzləri universitetdə təmsil olunan ixtisaslara, dil və mədəniyyətlərə müvafiq olaraq, müxtəlif layihələr həyata keçirir. Mədəni-kültüvi tədbirlər üstünlük təşkil etsə də, bir sıra mərkəzlər, o cümlədən, Yunan, Polşa, Belarus, Rusiya, Ukrayna mərkəzləri builki fəaliyyətlərində bədii tərcümələrə, lüğətlərin və məlumat kitabçalarının tərtibinə geniş yer veriblər. Yunanıstanın Azərbaycandakı səfiri Nikolaos Kanellosun təşəbbüsü ilə

lərərası müqavilələr əsasında Çin, Vyetnam, Türkiyə vətəndaşlarının magistratura şöbəsində “Rus dili” ixtisası üzrə təhsil almaq üçün müraciətlərinin sayı artıb.

Universitetin nəzdində fəaliyyət göstərən Rusiya tədris-mədəniyyət mərkəzləri (Moskva və Sankt-Peterburq auditoriyaları) Rusiya İnformasiya-Mədəniyyət Mərkəzi ilə müştərek yubiley tədbirləri, yaradıcılıq gecələri, yeni dərslərlərin və kitabların təqdimatlarını keçirib. Puşkin, Lermontov, Yesenin, Axmatova yaradıcılığına həsr olunmuş ədəbi-bədii gecələrə tələbələrə yanaşı, orta məktəb şagirdləri və müəllimləri dəvət olunub. Artıq neçə illərdir ki, BSU Rusiya İnformasiya-Mədəniyyət Mərkəzinin təşkilatçılığı və Təhsil Nazirliyinin dəstəyi ilə keçirilən Rus dili üzrə Respublika olimpiadalarının və Puşkiniana müsabiqəsinin yekun mərə

Slavyan dünyasına açılan qapı

Dilarə HACIYEVA,
dosent, tarix üzrə fəlsəfə doktoru

(MAPRYAL) ilə birgə keçirilən və Azərbaycanda rus dili və ədəbiyyatının tədrisi problemlərinə həsr olunan Beynəlxalq elmi konfransda MAPRYALın və Rusiya Təhsil Akademiyasının prezidenti, akademik Lyudmila Verbitskaya, Rusiya Xalqlar Dostluğu Universiteti, Puskin adına Dövlət Rus Dili İnstitutu, Ukrayna, Belarus, Gürcüstan və Qazaxıstan universitetlərini təmsil edən 40-dan artıq metodist-alim, ali və orta məktəb müəllimi iştirak edib. Həmin qurumun bu il Nur-Sultan şəhərində keçirilən Baş Assambleyasında BSU-nun rektoru, professor Nurlana Əliyeva MAPRYALın Rəyasət Heyətinin üzvü seçilib.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi ilə bağlı BSU-nun Ələdin Keyqubad Universiteti ilə birgə Türkiyədə və Tom Universiteti ilə birgə Polşa-

Universitetin açılışı zamanı ulu öndər Heydər Əliyevin dilə gətirdiyi “Biz bu universitetə böyük ümidlər bəsləyirik” ifadəsi çox keçmədən reallığa çevrildi. BSU bu gün Azərbaycan tarixinin, etnoqrafiyasının, dilinin və ədəbiyyatının, milli-mənəvi dəyərlərinin təbliği istiqamətində səmərəli fəaliyyət göstərməklə yanaşı, həm də özünəməxsus diplomatik missiya yerinə yetirir, Azərbaycan Respublikasının slavyan ölkələri ilə əlaqələrinin genişlənməsində və dərinləşməsində mühüm rol oynayır.

da keçirdiyi Beynəlxalq elmi konfransları da xüsusi qeyd etməyə dəyər.

BSU slavyan ölkələrində azərbaycanşünaslığın təbliği ilə mütəmadi məşğul olan ali təhsil müəssisəsidir. Universitet rəhbərliyi BSU-da və onun xaricdə təşkil etdiyi mərkəzlərdə (Moskva Dövlət Linqvistik Universiteti, Müqəddəs Oxridski adına Sofiya Universiteti, Kiyev Linqvistik Universiteti, Poltava Ticarət-Sənaye Akademiyası, Çerniqov Dövlət Universiteti, M.Tank adına Belarus Dövlət Pedaqoji Universiteti, Ural Dövlət Universiteti) azərbaycanşünaslığın inkişafı ilə bağlı Prezident İlham Əliyevin 2008-ci il tarixli sərəncamına müvafiq olaraq, hər il konkret tədbirlər planı həyata keçirir. Son iki ildə BSU rektoru, professor Nurlana Əliyevanın rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti Bolqarıstanda olub, Sofiya Universitetindəki mərkəzin əməkdaşları ilə görüşüb, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə bərpa olunmuş “Trapezitsa” Memarlıq Muzey-Qoruğunu ziyarət edib.

2018-ci il 6 mart tarixində Azərbaycanda Belarus Təhsil Günləri çərçivəsində Azərbaycan və Belarus ali təhsilinin beynəlmilləşdirilməsi adlı tədbir keçirilib. Həmin tədbirdə M.Tank adına Belarus Dövlət Pedaqoji Universitetinin rektoru Aleksandr Juk iştirak edib. BSU ilə Türkiyə Cümhuriyyətinin Reyting Akademiyası 15-16 noyabr 2018-ci il tarixlərində “Kulturoloji paradimələr və yeniləşən Azərbaycan” adlı beynəlxalq elmi konfrans keçirilib. Kiyev Linqvistik Universiteti və M.Tank adına Belarus Dövlət Pedaqoji Universiteti, Reyting Akademiyası ilə müştərek elmi əsərlər çap olunub, Çerniqov Dövlət Texnologiya Universitetində Azərbaycan dili və mədəniyyəti mərkəzi, Azərbaycan dili Bazar Günü məktəbi fəaliyyətə başlamışdır. BSU-nun rektoru N.Əliyeva və elmi işlər üzrə prorektor R.Novruzov universitetin Fəxri professoru adına layiq görülüb.

Bundan əlavə, 18 noyabr 2016-cı il tarixdə Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyinin bərpasının 25 illiyinə həsr olunmuş “Azərbaycan və Avropa: multi-

2017-ci ilin dekabrında əksər slavyan ölkələrinin və Türkiyə Cümhuriyyətinin səfirlərinin iştirakı ilə “Müasir cəmiyyət: beynəlxalq münasibətlər, gələcək naminə dialoq”, 2018-ci ildə isə “XXI əsr: dünyaya baxış, təhsil və mədəniyyətin harmoniyası” mövzularında BSU-da “dəyirmi masa”lar keçirilib və həmin formata görə yeni səfirlərin qoşulması artıq ənənəyə çevrilib.

BSU-nun Polşanın Torun Universiteti, “Adam Marşalek” Holdingi ilə sıx əməkdaşlıq əlaqələri ənənəvi olaraq bu ölkədə keçirilən Asiya Konqresində universitetimizin alimlərinin iştirakına şərait yaradıb. Torun Universitetində keçirilən Asiya Konqresində BSU-nun nümayəndə heyəti bir neçə dəfə iştirak edib. Professor N.Əli-

hələsinə ev sahibliyi edir.

MDU-nun Bakı filialı və Rusiya İnformasiya-Mədəniyyət Mərkəzində rus dilində təşkil olunan, Rusiyanın etnoqrafiyasına, coğrafiya və tarixinə həsr edilən imla müsabiqələrində, rusca kütləvi imla yazısında BSU-nun rus bölmələrinin tələbələri ilə yanaşı, Azərbaycan bölmələrinin də tələbələrinin fəal iştirakına şərait yaradılıb.

BSU Rusiya Xalqlar Dostluğu Universiteti tərəfindən icra olunan “Şəbəkə universiteti” layihəsində iştirakını davam etdirir və “Filologiya (rus dili və ədəbiyyatı)” ixtisası üzrə magistratura səviyyəsində ikinci diplom verir. Bu istiqamətdə slavyan ölkələrinin tanınmış universitetləri ilə gələcək əməkdaşlıq əlaqələri qurulur.

Universitet Azərbaycan və rus dillərində təlimlə yanaşı, bir sıra ixtisaslar üzrə ingilis dilində tədris prosesini həyata keçirir. BSU Qafqazda və Qafqazqaziyada rusistikanın mərkəzi kimi ali və orta təhsil pilləsində pedaqoji və elmi-pedaqoji kadrların ixtisasartırma, ixtisasdəyişmə və stajkeçmə tədbirlərinə xüsusi önəm verir. Son iki ildə bu məqsədlə Rusiyanın bir sıra aparıcı universitetləri ilə (Rusiya Xalqlar Dostluğu Universiteti, Moskva Dövlət Pedaqoji Universiteti, Puskin adına Dövlət Rus Dili İnstitutu) müştərek tədris proqramların icrasını davam etdirilib.

BSU-nun slavyan ölkələrində fəaliyyət göstərən Azərbaycan dili və mədəniyyəti mərkəzləri bu gün azərbaycanşünaslığın və xalqımıza xas olan multikultural dəyərlərin MDB və Avropa məkanında yayılmasına xidmət edir, yunan-slavyan və roman-german mədəniyyəti nümunələrinin Azərbaycanda tanıtılmasına və gənc nəslin bu mədəni irsə dərinləndirilməsinə səy göstərir. Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin ideyası əsasında yaradılmış bu ali məktəbdə təkcə slavyan və türk xalqlarının tarixi və ədəbi-mədəni əlaqələrinin deyil, həm də Avrasiya arealını Qərblə birləşdirən tarixi, mədəni, ədəbi, dil və dini münasibətlərin öyrədilməsinə ciddi əhəmiyyət verilir.

Mayın 4-də ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-cı ildönümü münasibətilə BSU rektoru N.Əliyevanın rəhbərliyi ilə tələbə-müəllim heyətinin Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinə səfəri geniş rezonans doğurdu. Bu, BSU tələbələrinin oradakı pedaqoji təcrübələrinin yekununa təsadüf etmişdi. Bu səfər gənclərimizin vətənpərvərlik ruhunun yüksəlməsində, torpaqlarımızın azad olacağına inamın güclənməsində mühüm rol oynadı.

Ölkənin əmək bazarı, o cümlədən rusdilli təhsil müəssisələri üçün müxtəlif ixtisaslar üzrə pedaqoji kadrlar, yunan və slavyan dilləri üzrə tərcüməçilər, slavyan, Şərqi Avropa, MDB ölkələri üzrə regionşünaslar, beynəlxalq əlaqələr üzrə mütəxəssislər hazırlayan, ali təhsilin bütün səviyyələrində mütəxəssis hazırlığı proqramları həyata keçirən BSU qarşısından gələn tədris ilində ölkənin tərəqqisinə, beynəlxalq əlaqələrinin genişləndirilməsinə xidmət edəcək bir neçə yeni ixtisaslar üzrə mütəxəssis hazırlığı proqramına başlayır.

Ulu öndər Heydər Əliyevin xeyirdusası ilə yaradılmış və böyük strateji əhəmiyyətə malik olan universitet bütün zamanlarda o böyük və dahi şəxsiyyətin etimadına layiq olacaq.